

Landbruks- og
matdepartementet

Høringsnotat

25. august 2021

Forslag om endring i forskrift 19. januar 2009 nr. 77 om rett til å arbeide som dyrehelsepersonell eller seminpersonell etter EØS-avtalen og endring i forskrift 27. mai 2003 nr. 657 om dyrepleiere for bedre nyttiggjøring av medbragt kompetanse fra tredjeland

Høringsfrist: 16. oktober 2021

Innholdsfortegnelse

1 Hovedinnholdet i forskriftsutkastet	2
2 Bakgrunn – medbragt kompetanse	3
2.1 Gjeldende rett og praksis	4
2.3 Behovet for forskriftsendring	5
3 Forskrift om dyrepleiere	6
4 Forskrift om dyrehelsepersonell	6
4.1 Formål	6
4.2 Virkeområde	6
4.3 Godkjenningssprinsippet	7
4.4 Utjevningsprinsippet	8
4.5 Krav til begrunnelse der utligningstiltak er aktuelt	10
4.6 Lisensordningen og delvis adgang til yrket etter yrkeskvalifikasjonsdirektivet	11
4.7 Dokumentasjonskrav	13
4.7.1 Særlig om vandelskravet i dyrehelsepersonellforskriften § 5-3	14
4.8 Andre bestemmelser	15
4.8.1 Saksbehandlingstid	15
4.8.2 Språkkrav	16
4.8.3 Bruk av tittel	16
5 Økonomiske og administrative konsekvenser	16
6 Forskriftsforslag	17
6.1 Forskrift om dyrepleiere	17
6.2 Forskrift om dyrehelsepersonell	17

1 Hovedinnholdet i forskriftsutkastet

Landbruks- og matdepartementet legger med dette fram forslag til endringer i forskrift 19. januar 2009 nr. 77 om rett til å arbeide som dyrehelsepersonell eller seminpersonell etter EØS-avtalen (dyrehelsepersonellforskriften) og endring i forskrift 27. mai 2003 nr. 657 om dyrepleiere. Endringene foreslås for å legge til rette for at søkere med medbrakt kompetanse fra tredjeland (det vil si land utenfor EØS) i større grad skal kunne bruke sine kvalifikasjoner innen dyrehelsetjenesten. Det foreslås at enkelte av prinsippene som følger av Europaparlamentets- og rådsdirektiv 2005/36/EF (yrkeskvalifikasjonsdirektivet) skal gjøres gjeldende overfor personer med yrkeskvalifikasjoner fra tredjeland. Noen av prinsippene i direktivet gjelder allerede på dyrehelseområdet, og det foreslås å synliggjøre dette bedre i forskrift.

2 Bakgrunn – medbragt kompetanse

Deltagerne i det norske arbeidsmarkedet har kvalifikasjoner fra mange forskjellige land. De fleste har kvalifikasjoner fra Norge og stadig flere har kvalifikasjoner fra utlandet. Noen har flyttet til Norge for å jobbe, noen har flyktet hit, noen har kommet på familiegjenforening og noen har reist ut som student og kommet hjem igjen med en yrkeskvalifikasjon. Felles for alle er at de kan ha behov for å få kvalifikasjonene sine anerkjent slik at de kan få relevant jobb når yrket er regulert i Norge.

Ved Stortingets integreringsforlik (vedtak nr. 440.2 fra 12. januar 2016, jf. Dok. 8:37 S (2015-2016)) ble regjeringen anmodet om å gjennomgå eksisterende ordninger for godkjenning av utenlandsk utdanning med sikte på forenkling og raskere godkjenning. Stortinget sluttet seg til forslag i Meld. St. 16 (2015-2016) Fra utenforskap til ny sjanse, om å vurdere tiltak som kan gi økt forutsigbarhet, større grad av likebehandling og enkel tilgang til informasjon og veiledning for ikke-EØS borgere som søker om godkjenning til lovregulerte yrker. En tverrdepartemental arbeidsgruppe ble opprettet i juni 2017, for blant annet å se på godkjenningsordningene for medbrakt kompetanse. Oppgaven i mandatet var blant annet å vurdere en bedre løsning for tredjelandsborgere, og om saksbehandlingen kan effektiviseres og brukerorienteres. Arbeidsgruppen så på hvilke av yrkeskvalifikasjonsdirektivets regler og prinsipper som helt eller delvis også kan gjøres gjeldende for borgere fra tredjeland. Videre så gruppen på selve godkjenningsprosessen. Arbeidsgruppen kom til at blant andre følgende prinsipper skulle gjøres gjeldende for søknader fra personer med kompetanse fra tredjeland:

- **Godkjenningsprinsippet:** Ved behandling av søknader skal det legges vekt på de helhetlige yrkeskvalifikasjonene og ikke bare den formelle utdanningen. Hvis summen av de helhetlige yrkeskvalifikasjonene ikke er vesentlig forskjellige fra kravene i Norge, bør det i utgangspunktet gis godkjenning.
- **Utligningstiltak:** Når en søker mangler de nødvendige kvalifikasjonene for godkjenning, bør søker opplyses om tiltak som prøveperiode, egnethetstest eller kompletterende utdanning i den grad slike tilbud er tilgjengelige.
- **Delvis adgang:** Når en søkers kvalifikasjoner dekker deler av de oppgaver en godkjenning gir rett til å utøve, kan det gis godkjenning for denne delen av yrket. Det er en forutsetning at det er mulig å skille mellom de forskjellige delene av det aktuelle yrket.
- **Begrunnelse:** Når søker ikke får innvilget søknad, skal avslaget begrunnes. Begrunnelsen skal forklare hvilke kvalifikasjoner søker mangler for å få godkjenning og hvilke utligningstiltak som er nødvendige for å kunne oppnå godkjenning ved senere søknad.
- **Saksbehandlingstid:** Yrkeskvalifikasjonsdirektivet gir forskjellige tidsfrister for delene av søknadsbehandlingen. Disse bør imidlertid gjelde som en anbefaling og ikke som en regel.

På dyrehelsepersonellområdet gjelder mange av prinsippene allerede i dag. Regelverket har imidlertid potensiale til å bli klarere og mer helhetlig for søkere med kompetanse fra tredjeland.

Stortinget vedtok endringer til yrkeskvalifikasjonsloven i juni 2021. Kunnskapsdepartementet vil vedta endringer i forskriften om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner i løpet av høsten 2021.

2.1 Gjeldende rett og praksis

Dyrehelseyrkene

Det er fire lovregulerte yrker der det kreves autorisasjon på dyrehelseområdet. Autorisasjon eller lisens gir rett til å bruke beskyttet tittel. Det gjelder dyrehelsepersonellyrkene veterinær, fiskehelsebiolog og dyrepleier, samt seminpersonell.

Veterinærer og fiskehelsebiologer

Lov 5. juni 2001 nr. 75 om dyrehelsepersonell (dyrehelsepersonelloven) gir regler om autorisasjon til veterinærer og fiskehelsebiologer, jf. § 4. Utgangspunktet er at dyrehelsepersonell har rett til autorisasjon dersom relevant eksamen ved norsk universitet eller vitenskapelig høyskole dokumenteres. Rett til autorisasjon har også den som har avlagt utenlandsk eksamen som er anerkjent etter avtale om gjensidig godkjenning etter § 6.

Autorisasjon som veterinær eller fiskehelsebiolog kan også gis den som har utenlandsk eksamen som departementet anerkjenner som faglig jevngod, eller som på annen måte godtgjør å ha nødvendig kyndighet, jf. tredje ledd. I dag vurderes søkere med kompetanse fra tredjeland etter denne bestemmelsen. Det foretas en vurdering av om søker har en utenlandsk eksamen som er faglig jevngod med den norske. Dersom utdannelsen er mangelfull, vurderes det om yrkeserfaringen kompenser for de delene av utdanningen som er mangelfull.

Mattilsynet vurderer søknader om autorisasjon, men skal først innhente uttalelse fra norsk universitet eller vitenskapelig høyskole. Veterinærer som er utdannet fra tredjeland som ikke oppfyller kravene til norsk autorisasjon, kan søke opptak ved en toårig tilleggsutdannelse ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU).

Dyrepleiere

Autorisasjon for dyrepleiere er regulert i forskrift om dyrepleiere. Hovedregelen for dyrepleiere utdannet utenfor EØS er at autorisasjon kan gis den som har utenlandsk eksamen som Mattilsynet anerkjenner som faglig jevngod med den norske utdannelsen, jf. § 2 andre ledd, bokstav a.

Mattilsynet mottar relativt få søknader fra dyrehelsepersonell med kompetanse fra tredjeland hvert år. I 2019 og 2020 ble det registrert henholdsvis 14 og 10 veterinær-søknader, 2 og 4 dyrepleiersøknader og 2 fiskehelsebiologsøknader begge årene.

Seminpersonell

Det kan gis autorisasjon som seminpersonell etter forskrift 6. mars 1995 nr. 239 om kunstig sædooverføring hos husdyr utført av andre enn veterinær § 3 og § 4. For å bli autorisert må vedkommende ha bestått kurs i kunstig sædooverføring for den aktuelle dyreart, godkjent av NMBU. Mattilsynet kan sette ytterligere vilkår for godkjenning. Grunnkurset for å få autorisasjon som seminpersonell er på fem uker. Det er kun søkere til ledig stilling som seminteknikker som kan delta på grunnkurset.

Autorisasjon eller lisens er ikke et vilkår for å kunne yte dyrehelsehjelp. Autorisasjonen eller lisensen gir rett til å bruke den aktuelle yrkestittelen som for eksempel veterinær, fiskehelsebiolog eller dyrepleier. Personer uten autorisasjon kan også yte dyrehelsehjelp, men kan ikke bruke aktuell yrkestittel uten autorisasjon, jf. dyrehelsepersonelloven § 16. Andre

som ikke har autorisasjon, må ikke bruke titler på en måte som er egnet til å gi inntrykk av at vedkommende har en bestemt autorisasjon eller lisens. For dyrehelsepersonell er det forsvarlighetskravet i § 23 som setter skranker for hvilke tjenester som kan ytes.

Yrkeskvalifikasjonsdirektivet

Fri bevegelighet for arbeidstakere og tjenesteytere innenfor hele EØS-området er et av hovedprinsippene i EØS-avtalen, og er et av de grunnleggende prinsipper i realiseringen av EUs indre marked. Som et ledd i gjennomføringen av et felles arbeidsmarked, har EU arbeidet spesielt med yrker der nasjonal lovgivning regulerer adgangen til å praktisere yrket på en måte som kan virke diskriminerende overfor arbeidstakere med yrkeskvalifikasjoner fra en annen EØS-stat. Det er derfor gitt direktiver om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, der yrkeskvalifikasjonsdirektivet er ett av de viktigste. En del av disse reglene er utformet ut fra at det er et nært samarbeid og et felles indre marked med fri bevegelse av varer, tjenester, kapital og personer innenfor EU/EØS. Det inneholder også krav til administrativt samarbeid mellom myndighetene i EØS og at dette skal skje via EUs informasjonssystem for det indre marked (IMI). Direktivet er vedtatt i nært samarbeid mellom de ulike medlemsstatene i EU og gjelder for personer fra EU/EØS med yrkeskvalifikasjoner fra EU/EØS.

Proessen for en EU/EØS-borger som ønsker å etablere seg i et annet EU/EØS-land, avhenger av hvilket yrke det er snakk om. Utdannelsen for veterinærer er harmonisert i EU. Det vil si at landene har samordnet minstekrav til utdanningen, slik at yrkesgodkjenningen innenfor EU/EØS-området skal gå tilnærmet automatisk. De øvrige dyrehelseyrkene er ikke harmoniserte yrker. Hovedregelen her er at søker skal få anerkjent sine yrkeskvalifikasjoner dersom man er kvalifisert til å utøve yrket i hjemlandet. Dersom det er vesentlige forskjeller i kvalifikasjonene fra utdanningslandet og i et annet EØS-land, gjelder prinsippene om utligningstiltak og delvis adgang til yrket. For dyrehelsepersonell og seminpersonell er yrkeskvalifikasjonsdirektivet gjennomført i dyrehelsepersonellforskriften.

2.3 Behovet for forskriftsendring

Flere av prinsippene i yrkeskvalifikasjonsdirektivet gjelder allerede ved godkjenning av dyrehelsepersonell med kompetanse fra tredjeland i dag. Departementet har vurdert at det ikke er nødvendig å endre dyrehelsepersonelloven. Dyrehelsepersonelloven § 4 har en vid formulering som legger til grunn en vurdering av hele yrkeskompetansen ved autorisasjon. Videre gir § 4 og § 6 hjemmel til å vedta nærmere regler i forskrift om godkjenninger av dyrehelsepersonell på grunnlag av utenlandske yrkeskvalifikasjoner, samt kontroll, plikter og rettigheter for slikt dyrehelsepersonell.

For EØS-borgere er de nærmere vilkårene for å få autorisasjon som dyrehelsepersonell og seminpersonell angitt i forskrift. Departementet vurderer at forskriftsfesting av kravene for personer med medbragt kompetanse fra tredjeland, vil kunne bidra til å skape klarhet og mer forutberegnelighet for å få autorisasjon i Norge. Videre mener vi at en forskriftsfesting vil kunne bidra til at det i større grad legges vekt på yrkeserfaring ved godkjenning enn hva som praktiseres i dag.

I tillegg til forslagene om endring i dyrehelsepersonellforskriften, mener departementet det er nødvendig å gjøre endringer i forskrift om dyrepleiere. I høringsnotatet foreslås det også å

fjerne krav om vandelsattest for EØS-borgere og følgelig søkere med kompetanse fra tredjeland, jf. punkt 4.7.1.

3 Forskrift om dyrepleiere

Gjeldende rett

Dyrepleiernes rett til autorisasjon er hjemlet i forskrift om dyrepleiere § 2. Autorisasjon kan gis «den som har utenlandsk eksamen som Mattilsynet anerkjenner som faglig jevngod», jf. andre ledd, bokstav a. Dyrehelsepersonelloven § 4 tredje ledd, fastsetter at autorisasjon også kan gis den som «på annen måte godtgjør å ha nødvendig kyndighet». Ordlyden i forskrift om dyrepleiere er dermed mer begrenset enn dyrehelsepersonelloven.

Departementets vurdering

Dyrehelsepersonellforskriften omfatter bestemmelser om dyrepleiernes rett til å få autorisasjon på bakgrunn av en helhetsvurdering av deres yrkeskvalifikasjoner. Departementet foreslår at forskrift om dyrepleiere utvides til at autorisasjon også kan gis til dem som «på annen måte godtgjør å ha nødvendig kyndighet». På denne måten sikres det samsvarende ordlyd i forskrift om dyrepleiere som i dyrehelsepersonelloven og dyrehelsepersonellforskriften.

4 Forskrift om dyrehelsepersonell

Det foreslås å endre tittelen til «Forskrift 19. januar 2009 nr. 77 om rett til å arbeide som dyrehelsepersonell eller seminpersonell etter EØS-avtalen mv.» Med tilføyelse av «mv.» begrenses ikke ordlyden til EØS-avtalen.

4.1 Formål

Gjeldende rett

Formålet med dyrehelsepersonellforskriften er å sikre at dyrehelsepersonell og seminpersonell som er kvalifiserte etter yrkeskvalifikasjonsdirektivet får rett til autorisasjon i Norge, jf. § 1-1. Forskriften skal videre sikre at kvalifiserte personer får rett til å arbeide midlertidig som slikt personell i Norge uten norsk autorisasjon. Utgangspunktet er at godkjenning etter yrkeskvalifikasjonsdirektivet ikke kan gis til personer som kun har yrkeskvalifikasjoner fra tredjeland.

Departementets vurderinger

Departementet foreslår å innta et nytt ledd i § 1-1 om at forskriften også skal legge til rette for at yrkesutøvere med yrkeskvalifikasjoner fra tredjeland kan utøve sitt yrke i Norge. Det er ikke noe krav om at en yrkesutøver skal være bosatt eller ha lovlig opphold i Norge for å kunne søke om autorisasjon. En innvilgelse av søknad om autorisasjon betyr ikke at vedkommende får oppholdstillatelse i Norge. Det er utlendingsmyndighetene som behandler og vurderer eventuell søknad om oppholdstillatelse etter reglene i utlendingsregelverket.

4.2 Virkeområde

Gjeldende rett

Dyrehelsepersonellforskriften gjelder for EØS-borgere med kvalifikasjoner som dyrehelsepersonell eller seminpersonell, deres rett til autorisasjon i Norge og deres rett til å arbeide midlertidig uten norsk autorisasjon. Forskriften gjelder også på enkelte vilkår

personer som har tilegnet seg yrkeskvalifikasjoner i Storbritannia eller som er under utdanning under Storbritannia ved uttrede av EU frem til 2029.

Departements vurderinger

Departementet foreslår å innta et nytt ledd i § 1-2 om at forskriften kapittel 5, 6 og 7 skal gjelde for personer med kvalifikasjoner som dyrehelsepersonell og seminpersonell fra tredjeland, så langt ikke annet er bestemt. Dagens dyrehelsepersonellforskrift er i stor grad tilpasset yrkeskvalifikasjonsdirektivet. Av denne grunn kan ikke alle bestemmelsene gjøres direkte gjeldende overfor personer med kompetanse fra tredjeland. Det foreslås derfor at bestemmelser om autorisasjon for personer med kvalifikasjoner fra tredjeland inntas i nytt kapittel 5, samt at kapitlene om andre, og avsluttende bestemmelser skal gjelde også for søkere fra tredjeland så langt ikke annet er bestemt.

4.3 Godkjenningsprinsippet

Godkjenningsprinsippet etter yrkeskvalifikasjonsdirektivet innebærer at det ved behandling av søknader skal legges vekt på de helhetlige yrkeskvalifikasjonene, ikke bare den formelle utdanningen. Hvis summen av de helhetlige yrkeskvalifikasjonene ikke er vesentlig forskjellige fra kravene i Norge, bør det i utgangspunktet gis godkjenning. Det er et krav at søkeren må være fullt ut kvalifisert til å utføre yrket i hjemstaten og det må dreie seg om samme yrke.

Gjeldende rett

For personer med kompetanse fra tredjeland, åpner dyrehelsepersonelloven for å legge vekt på den helhetlige yrkeskompetansen for veterinærer og fiskehelsebiologer. Det fremgår av § 4 tredje ledd at det i tillegg til å vurdere om søkeren har jevn god utdanning som den norske, skal vurderes om vedkommende «på annen måte godtgjør å ha den nødvendige kyndighet». For dyrepleiere foreslås det å innta tilsvarende bestemmelse i forskrift om dyrepleiere, jf. punkt 3. Regler om autorisasjon av seminpersonell er gitt i forskrift om sædoverføring av husdyr §§ 3 og 4.

For EØS-borgere er reglene for godkjenning på bakgrunn av utdanning og yrkeserfaring inntatt i dyrehelsepersonellforskriften §§ 2-1 og 2-2 for veterinærer. Vilårene for rett til autorisasjon som veterinær i Norge er konkrete og strenge, og har bakgrunn i at utdannelsen er harmonisert i EU (se punkt 2.1). I helt særlige tilfeller kan søkere med kvalifikasjoner som veterinær vurderes etter de lempelige reglene som gjelder for de andre dyrehelseyrkene i § 3-1 og i § 3-3 om utligningstiltak. Når det gjelder fiskehelsebiologer, dyrepleiere og seminpersonell, fremgår godkjenningskravene av § 3-1 første og andre ledd og § 3-2. Søker har som hovedregel rett til autorisasjon dersom søkeren fremlegger kvalifikasjonsbevis for å kunne utøve yrket i et annet EØS-land. Det gir likevel ikke rett til autorisasjon dersom det er vesentlige forskjellig i kvalifikasjonsnivå som nevnt i forskriften vedlegg I. I slike tilfeller kan Mattilsynet fatte vedtak om utligningstiltak (se punkt 4.4). § 3-2 åpner for at også yrkeserfaring skal vurderes når yrket ikke er lovregulert i landet søkeren kommer fra.

Departementets vurderinger

Selv om vurderingstemaet for autorisasjon av veterinær med kompetanse fra tredjeland allerede fremgår av dyrehelsepersonelloven, mener departementet det er hensiktsmessig å innta regelen i forskriften. Ettersom andre prinsipper, som for eksempel utjevningsprinsippet, skal gjøres gjeldende for personer med kompetanse fra tredjeland, vil regelverket bli mer helhetlig om også hovedregelen for godkjenningsordningen fremgår i forskrift.

EØS-borgere er gitt en rett til autorisasjon dersom søkeren oppfyller de mer detaljerte kravene for autorisasjon. Det kan være mer utfordrende å vurdere søknader fra personer med kompetanse fra tredjeland. Norge har ikke administrativt samarbeid med godkjenningsmyndighetene i tredjeland, slik det er innenfor EU/EØS. På denne bakgrunn foreslår departementet at personer med kompetanse fra tredjestater ikke skal gis en ubetinget «rett til» autorisasjon, men at autorisasjon, kan, og som hovedregel skal gis, dersom søkeren kan dokumentere å ha de nødvendige yrkeskvalifikasjonene.

For veterinærer foreslår departementet at utdanningen skal vurderes opp imot den norske utdannelsen, samt kravene som ligger i dyrehelsepersonellforskriften vedlegg II. Vedlegget angir detaljert hvilke fag som legges til grunn for en godkjent utdanning. Samtidig listes det opp veterinærutdanninger som er harmonisert etter EØS-avtalen. Det kan dermed være enklere for søkere med kompetanse fra tredjeland å sammenlikne de krav som stilles til jevn god utdanning. Godkjenningsprinsippet er foreslått inntatt i forskriften § 5-1 første ledd for veterinærer.

Når det gjelder fiskehelsebiologer, dyrepleiere og seminpersonell, foreslår departementet å innta en liknende hovedregel som for EØS-borgere, jf. forskriften § 3-1. Det foreslås at søker med kvalifikasjoner fra tredjeland kan gis autorisasjon dersom søker kan dokumentere nødvendige kvalifikasjoner for å kunne utøve yrket i Norge. Det foreslås også å forskriftsfeste at kvalifikasjonsnivåene i vedlegg I skal legges til grunn i vurderingen. Vurderingen skal være tilsvarende som for EØS-borgere. Forslaget til bestemmelse om godkjenningsprinsippene for de ikke-harmoniserte dyrehelseyrkene er inntatt i forskriften § 5-1 andre ledd.

4.4 Utjevningsprinsippet

Utjevningsprinsippet innebærer at søker kan gjennomgå ulike tiltak for å utligne vesentlige forskjeller i yrkeskvalifikasjonene. Det kan for eksempel være prøveperiode, egnethetstest eller kompletterende utdanning i den grad slike tilbud er tilgjengelig, anses hensiktsmessige og kan utligne de vesentlige forskjellene.

Gjeldende rett

For veterinærstøkere med kvalifikasjoner fra tredjeland som ikke oppfyller vilkårene for autorisasjon i Norge, er det etablert en toårig tilleggsutdanning ved NMBU. Utover dette er det i dag ikke utligningstiltak for veterinærstøkere med kompetanse fra tredjeland.

For EØS-borgere fremgår utjevningsprinsippet av dyrehelsepersonellforskriften § 3-3. Utjevningstiltak gjelder kun unntaksvis for veterinærer, jf. forskriften § 2-3. Dersom Mattilsynet vurderer at de medbragte kvalifikasjonene er vesentlig forskjellige fra det som kreves i Norge, kan Mattilsynet kreve at søkeren gjennomfører en prøveperiode eller

egnethetsprøve. Per dags dato er det egnethetsprøve som tilbys i praksis. Søkere kan tas opp til en egnethetsprøve forutsatt at søker har fått vedtak fra Mattilsynet om at prøven kan tas.

I vurderingen av hva som er vesentlig forskjellig skal kvalifikasjonsnivåene i dyrehelsepersonellforskriften vedlegg I legges til grunn. Kvalifikasjonene er inndelt i fem nivåer der nivå A er korte kurs, og nivå E er mastergrad. Utdanning som nevnt i nivå A gir ikke rett til autorisasjon dersom den norske utdanningen er på et kvalifikasjonsnivå som nevnt i nivå E. Utgangspunktet er at EØS-borgere selv kan velge mellom en prøveperiode eller en egnethetstest. I Norge er det per i dag etablert en egnethetsprøve kun for dyrepleiere på NMBU.

Departementets vurdering

I lys av forskriftsformålet om at det skal legges bedre til rette for at dyrehelsepersonell fra tredjeland skal få brukt kvalifikasjonene i Norge, mener departementet at mulighetene for utligningstiltak for søkere med kompetanse fra tredjeland, bør inntas i forskriften.

For veterinærer med kompetanse fra tredjeland, må det foretas en bredere konkret vurdering av kompetansen, sammenliknet med for EØS-borgere der utdannelsen er harmonisert. Det er strenge kvalifikasjonskrav til veterinærer, og andre utligningstiltak har til nå ikke vært tilbudt EØS-borgere. Der søker ikke oppfyller vilkårene for autorisasjon for veterinær, legger vi til grunn at det svært sjeldent vil være aktuelt med andre utligningstiltak enn tilleggsutdannelsen som tilbys i dag.

Departementet vurderer at det per nå ikke er hensiktsmessig å utvikle egnethetsprøver for fiskehelsebiologer. Utdannelsen for fiskehelsebiologer i Norge er i en særstilling når det gjelder omfang av utdanning. På akvatiske dyrs område er fiskehelsebiologer sidestilt med veterinærer. Det legges derfor til grunn at utdanning som fiskehelsebiolog i andre land i de aller fleste tilfellene ikke vil ha høyt nok nivå for autorisasjon i Norge. Vi legger også til grunn at utligningstiltak ikke vil være praktisk for seminpersonell. Kurset for å få autorisasjon som seminpersonell går over fem uker, og det vil være like aktuelt å gjennomføre kurset ved tilbud om jobb for søker som å gjennomgå et utligningstiltak. I praksis vil utligningstiltak derfor kun være aktuelt for dyrepleiere.

Departementet antar at en åpning for utligningstiltak for dyrehelsepersonell fra tredjeland kan medføre flere søknader om godkjenning. En utfordring kan derfor være at det ikke er tilstrekkelig tilbud om utligningstiltak. Ved kapasitetsutfordringer må EØS-borgere prioriteres, i henhold til EØS-avtalen. Det foreslås derfor at yrkesutøver ikke skal ha noen rett til utligningstiltak i tilfeller der det er fastslått vesentlige forskjeller mellom de kravene som stilles i Norge og søkerens samlede kompetanse. Det foreslås også at yrkesutøver fra tredjeland ikke skal kunne velge mellom ønskede tiltak.

Vi har vurdert om Mattilsynet skal fatte vedtak om gjennomføring av utligningstiltak, slik det gjøres for EØS-borgere. Alternativet er at Mattilsynet skal opplyse om muligheten for å gjennomføre tiltak, slik Stortinget har vedtatt vedrørende endringer i yrkeskvalifikasjonsloven. Fordelen med at Mattilsynet fatter vedtak om gjennomføring av utligningstiltak, er at NMBU får et tydelig vurderingsgrunnlag fra Mattilsynet om at søker

oppfyller vilkårene for å gjennomføre utligningstiltak. Ulempen er at manglende kapasitet kan medføre at søker ikke får plass, og at det dermed kan bli et vedtak uten realitet.

Departementet har kommet til å foreslå at Mattilsynet, i tilfeller der utligningstiltak er aktuelt, fatter vedtak om avslag på søknad om autorisasjon. I vedtaket må det opplyses om muligheten for å gjennomføre utligningstiltak der det er hensiktsmessig og der tiltakene kan utjevne den vesentlige forskjellen. I brevet bør det være en tydelig merknad om at søker oppfyller vilkårene for utligningstiltak, slik at NMBU har et klart grunnlag for å ta søker opp til egnethetsprøve. Det bør også fremgå av opplysningene i brevet at opptak til utligningstiltak forutsetter at det er ledig kapasitet. Ved ledig kapasitet kan NMBU ta opp søker til prøven. Ny søknad om autorisasjon kan fremsettes etter eventuelt godkjent utligningstiltak.

Særlig om krav til oppholdstillatelse for nyttiggjøring av kompetanse

I Prop. 111. L (2020-2021) kom Kunnskapsdepartementet til at godkjenningsmyndighetenes opplysningsplikt om utligningstiltak skal være forbeholdt personer som kan dokumentere å ha oppholdstillatelse i Norge. Departementet slutter seg til Kunnskapsdepartementets vurderinger. Utligningstiltak for personer med kompetanse fra tredjeland er foreslått inntatt i § 5-3.

Hovedargumentene for å forbeholde opplysningsplikten til personer med oppholdstillatelse er at åpning for utligningstiltak kan medføre flere søkere. Det er viktigst at søkere med oppholdstillatelse kommer raskt i arbeid. Videre vil det kunne spare ressurser hos Mattilsynet, ved at de ikke må vurdere utligningstiltak for personer som ikke har tilknytning til landet. Argumentet mot et vilkår om oppholdstillatelse, er at det kreves systemer for å kontrollere gyldig oppholdstillatelse. Etter Utlendingsdirektoratets retningslinjer er ikke opplysninger om oppholdstillatelse taushetsbelagte. Opplysninger om oppholdstillatelse kan innhentes elektronisk fra utlendingsmyndighetene. Det vises ellers til Prop. 111 L (2020-2021) punkt 5.5.7.4.

4.5 Krav til begrunnelse der utligningstiltak er aktuelt

Gjeldende rett

Etter yrkeskvalifikasjonsdirektivet artikkel 14, skal vedtak om utligningstiltak være behørig begrunnet. Søkeren skal spesielt informeres om hvilket nivå som kreves i Norge og hva som er søkers nivå. Dersom det er vesentlige forskjeller mellom de yrkeskvalifikasjonene som søkeren har og det som kreves i Norge, skal Mattilsynet vurdere om disse forskjellene kan kompenseres av de ferdigheter og kunnskap som søkeren har fått gjennom sin yrkeserfaring. I slike tilfeller er det ikke nødvendig å gjennomføre utligningstiltak.

Forvaltningsloven § 24 stiller krav til at vedtak skal være begrunnet. § 25 har regler om begrunnelsens innhold. Blant annet skal begrunnelsen nevne de faktiske forhold som vedtaket bygger på, og de hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn.

Departementets vurdering

Yrkeskvalifikasjonsdirektivet stiller krav om at vedtak skal begrunnes, hvilket også innebærer at det skal komme klart fram hvilke mangler yrkesutøveren har og hvordan yrkesutøveren kan utligne disse manglene. Presiseringene i yrkeskvalifikasjonsdirektivet går dermed noe lenger enn det som følger av forvaltningsloven. Ulempen med innhenting av dokumentasjon for personer med kompetanse fra tredjeland, er at Mattilsynet ikke har mulighet til å innhente informasjon gjennom et felles informasjonssystem, som i EU. I tilfeller der dokumentasjon fra søkere fra tredjeland er mangelfull, kan det dermed være utfordrende å skrive en konkret begrunnelse. På den annen side kan en søknad avslås under henvisning til at kravene ikke er godtgjort oppfylt.

Under punkt 4.4 har departementet foreslått en opplysningsplikt om utligningstiltak for søkere med kompetanse fra tredjeland, i stedet for vedtak om utligningstiltak. Slik departementet vurderer det, kommer da heller ikke kravene til begrunnelse til anvendelse. Informasjon om søker kan oppfylle vilkårene for utligningstiltak, vil likevel falle inn under veiledningsplikten i forvaltningsloven § 11. Av denne grunn foreslås det ikke en egen bestemmelse om begrunnelse av vedtak om utligningstiltak. Departementet understreker likevel at vedtak om avslag på autorisasjon skal begrunnes i henhold til reglene i forvaltningsloven. Videre bør konkret veiledningen om hvorvidt utligningstiltak er aktuelt, være en naturlig del av Mattilsynets saksbehandling og opplysninger overfor søker.

4.6 Lisensordningen og delvis adgang til yrket etter yrkeskvalifikasjonsdirektivet

Prinsippet om delvis adgang til yrket gjelder dersom en søker mangler de nødvendige kvalifikasjonene for å få autorisasjon, men har nødvendige kvalifikasjoner for deler av yrket. Det kan da vurderes å gi godkjenning for den delen av yrket som dekkes av bestemmelsen. Det er en forutsetning at det er mulig å skille mellom de forskjellige delene av det aktuelle yrket.

Gjeldende rett

Dyrehelsepersonelloven § 5 gir hjemmel for å gi lisens. Det følger av bestemmelsen at

Den som ikke fyller vilkårene for å få autorisasjon, kan i stedet gis lisens etter søknad. Departementet kan fastsette at en lisens skal være begrenset i tid, til bestemt stilling, til utførelse av praktisk tjeneste som omtalt i § 4 siste ledd, til visse undersøkelses- eller behandlingsmåter eller knyttet til andre vilkår og innskrenkninger.

Lisens kan også gis til dyrehelsepersonell med utenlandsk eksamen som er anerkjent etter avtale om gjensidig godkjenning etter § 6.

Med bestemt stilling menes etter forarbeidene (Ot.prp.nr. 52 (2000-2001)) spesialiserte stillinger som for eksempel kjøttkontroll, prøvetaking, vaksinerings, inseminering o.l. Videre fremgår det av forarbeidene at bestemmelsen også gir muligheter for lisens til personer med spesialkompetanse innenfor alternative behandlingsformer, for eksempel laser og akupunktur. Det er også fremhevet at det gis en svært vid hjemmel til å sette andre uspesifiserte vilkår eller

innskrenkninger. Bestemmelsen gir derfor hjemmel til å gi begrenset tilgang til veterinæryrket i Norge for utenlandsutdannede som ikke oppfyller vilkårene for full autorisasjon.

Regelen praktiseres strengt i dag og det gis som hovedregel ikke lisens på bakgrunn av kvalifikasjoner innenfor deler av et dyrehelsepersonellyrke. Det gis imidlertid lisens med tittel «Lisens som veterinær begrenset til arbeid innen kjøttkontroll».

Delvis adgang etter yrkeskvalifikasjonsdirektivet

Retten til delvis adgang til et yrket kom inn med endringsdirektiv (EU) 2013/55 artikkel 4f. Det er tre vilkår som skal være oppfylt for at delvis adgang til yrket kan innvilges: Søker må være fullt ut kvalifisert til å utøve yrket i hjemstaten og forskjellen mellom søkers kvalifikasjoner og de kvalifikasjoner som kreves i Norge er så store at vedkommende må ta hele utdanningen på nytt. Yrkesaktiviteten må i tillegg kunne skilles ut fra andre aktiviteter som hører inn under det regulerte yrket i Norge.

Dersom søker har fått delvis adgang til yrket, skal yrkesaktiviteten bli utøvet i tråd med den yrkestittelen som ble gitt i hjemstaten. Søkere som har fått delvis adgang, skal tydeliggjøre omfanget av vedkommende yrkeskvalifikasjonene overfor tjenestemottakere. Det er yrkesutøver som har ansvaret for at mottaker av tjenesten er klar over hvilke yrkesaktiviteter vedkommende kan utføre. Delvis adgang etter direktivet gir ikke yrkesutøveren rett til å bruke den norske tittelen til det aktuelle yrket. Yrkesutøveren kan i stedet bruke yrkestittelen sin fra hjemstaten.

Selv om vilkårene for delvis adgang er oppfylt kan godkjenningsmyndigheten likevel avvise søknaden om delvis adgang til et yrke med begrunnelse i hensynet til tvingende allmenne hensyn. Et hensyn kan være fare for dyrs liv og helse. Et eventuelt avslag må være forholdsmessig.

For dyrehelsepersonell er retten til delvis adgang etter yrkeskvalifikasjonsdirektivet regulert i dyrehelsepersonellforskriften § 3-1 siste ledd og § 4-1. Det er per dags dato ikke innvilget søknad om delvis adgang etter bestemmelsen.

Departementets vurderinger

Departementet ser flere utfordringer med å i større grad åpne for lisens til søkere som ikke oppfyller kravene til autorisasjon. Helse- og omsorgsdepartementet pekte på noen av utfordringene i sitt høringsbrev av 9. mars 2020. De samme hensynene gjør seg også gjeldende på dyrehelseområdet.

For det første fungerer autorisasjon som en sikkerhet for at dyrehelsepersonell besitter den kompetansen som kreves for å utføre oppgavene. Autorisasjonsordningen sikrer forutsigbarhet og tillit hos kunden. En omfattende bruk av lisensordningen kan bidra til å uthule autorisasjonsordningen. Ved omfattende tildeling av lisenser vil det i tillegg, ut ifra et forbrukerhensyn, kunne være vanskeligere å være trygg på kompetansen dyrehelsepersonellet besitter. Dette kan igjen svekke tilliten til ordningen.

For det andre vil en utvidelse av lisensordningen innebære en forskjellsbehandling overfor studenter i Norge som ikke består enkeltemner, for eksempel på veterinærstudiet. I tillegg er det et strengt forsvarlighetskrav til dyrehelsepersonell og manglende kompetanse ved oppdragsutførelsen kan få konsekvenser for dyrs liv og helse.

Under henvisning til at det ikke er noen søknader om delvis adgang fra søkere med kompetanse fra tredjeland, legger departementet til grunn at det ikke er formålstjenlig med en omfattende endring av ordningen nå.

Departementet mener at retten til delvis adgang er ivaretatt gjennom lisensordning etter dyrehelsepersonelloven. Det foreslås derfor å oppheve dyrehelsepersonellforskriften § 3-1 siste ledd og § 4-1. I særlig tilfeller legges det til grunn at lisens bør vurderes, for å bedre kunne nytte av kompetanse fra tredjeland. Et eksempel kan være å gi lisens til personer med kompetanse på akupunktur eller laser. Et annet eksempel kan være der søker har kompetanse fra tredjeland, og har en spesialistkompetanse på et av områdene tilsvarende de norske spesialistgodkjenningene. Det er spesialistutdanning i for eksempel smådyrsykdommer, hestesykdommer eller produksjonsdyrsykdommer. Lisens kan i slike tilfeller vurderes, uten at dette innebærer en spesialistgodkjenning.

For seminpersonell vurderes det å ikke være aktuelt å gi lisens. Autorisasjon som semintekniker gir allerede en tydelig begrensning og hvilke oppgaver som kan utføres.

Det gjøres oppmerksom på at dyrehelsepersonell kan la seg bistå av annet personell i sin virksomhet, forutsatt at det påses at vedkommende har de kvalifikasjonene som kreves for forsvarlig utførelse av oppgavene. Dette følger av dyrehelsepersonelloven § 15. Selv om en person ikke har autorisasjon, kan for eksempel en veterinær la seg bistå av en dyrepleier utdannet i tredjeland. Veterinæren har da likevel det overordnede ansvaret, og forsvarlighetskravet i § 23 setter skranker for hvilke oppgaver som kan delegeres.

4.7 Dokumentasjonskrav

Gjeldende rett

Det er ikke fastsatt uttrykkelige dokumentasjonskrav for søkere med utdanning fra tredjeland. Etter generell forvaltningspraksis er søker ansvarlig for å legge frem nødvendige dokumentasjon for at godkjenningsmyndigheten skal kunne vurdere om vilkårene er oppfylt. Dette er også utgangspunktet for søkere med utdanning fra tredjeland i dag.

Etter dyrehelsepersonellforskriften er det en forutsetning at yrkesutøver har dokumenterbare yrkeskvalifikasjoner. Dette kan for eksempel være et kvalifikasjonsbevis eller en attest fra myndighetene i søkerens hjemland som slår fast at den aktuelle dokumentasjonen er slik som det går fram av yrkeskvalifikasjonsdirektivet. De opplysningene Mattilsynet kan kreve for å behandle søknaden, fremgår av gjeldende forskrift § 5-3. I utgangspunktet er det søkeren selv som skal fremlegge den aktuelle dokumentasjonen, slik som bevis for nasjonalitet og kvalifikasjons- og kompetansebevis. Når det gjelder innholdet i utdanningen kan Mattilsynet anmode om at søkeren legger fram nødvendig dokumentasjon. Er vedkommende ikke i stand til dette, skal Mattilsynet ta kontakt med tilsvarende myndighet i hjemstaten via IMI.

Departementets vurdering og forslag

Dokumentasjon er en forutsetning for å behandle søknader om autorisasjon. For dyrehelsepersonell med kompetanse fra tredjeland kan det imidlertid være vanskelig, og noen ganger umulig for myndighetene å fremskaffe nødvendig dokumentasjon. Utenfor EØS har ikke Norge mulighet til å innhente informasjon gjennom et felles system. Det foreslås derfor at myndighetenes plikt til å ta kontakt med tilsvarende myndigheter i annet land ikke skal gjelde for søkere med kompetanse fra tredjeland.

Ikke alle dokumentasjonskrav i gjeldende § 5-3 er aktuelle for søkere fra tredjeland. Det foreslås derfor en ny § 6-3 som gjelder søkere med kompetanse fra tredjeland. Det foreslås at ny § 6-2 første ledd, bokstav a til c og siste ledd (gjeldende § 5-3) skal gjelde tilsvarende for søker med yrkeskvalifikasjon fra tredjeland. Videre foreslås det at Mattilsynet kan kreve nødvendig dokumentasjon for å få behandlet søknaden, herunder bevis på statsborgerskap og at søkeren innhenter bekreftelse for verifisering av utstedte attester og kvalifikasjonsbevis. På denne måten blir det tydeliggjort for tredjelandsborgere hva de kan bli bedt om av dokumentasjon. Endelig foreslås det å innta en bestemmelse om at personer som er innvilget beskyttelse i Norge ikke kan pålegges å ta kontakt med hjemlandets myndigheter dersom dette kan komme i konflikt med deres beskyttelsesbehov, jf. utlendingsloven § 83 andre ledd og utlendingsforskriften § 17-7 andre ledd. Det presiseres at det er de samme kravene til dokumentasjon for personer som er innvilget beskyttelse som for andre søkere.

4.7.1 Særlig om vandelskravet i dyrehelsepersonellforskriften § 5-3

Gjeldende rett

Det følger av dyrehelsepersonellforskriften § 5-3 første ledd, bokstav c at Mattilsynet blant annet kan kreve offentlig bekreftelse på god vandel ved søknad om autorisasjon. Det stilles ikke krav til vandel i dyrehelsepersonelloven, og følgelig ikke for autorisasjon av søkere med utdannelse fra Norge.

Videre følger det av politiregisterloven § 36 at vandelskontroll bare kan foretas når det er hjemlet i lov eller i forskrift gitt i medhold av lov.

Yrkeskvalifikasjonsdirektivet

Etter yrkeskvalifikasjonsdirektivet artikkel 13 skal en vertsstat tillate adgang til utøvelsen av yrket på samme vilkår som gjelder for medlemsstatens borgere. Etter vedlegg VII om dokumenter og attester som kan kreves, heter det videre at «Når vedkommende myndighet i en vertsstat gjør adgang til et lovregulert yrke betinget av at søkerne framlegger bevis på god vandel eller hederlighet eller på at de ikke er erklært konkurs, eller utelukker eller forbyr utøvelse av yrket på grunn av alvorlig forsømmelse i utøvelsen eller overtredelse av straffeloven, skal denne medlemsstaten godta som tilstrekkelig bevis, når det gjelder borgere i andre medlemsstater som ønsker å utøve dette yrket på denne statens territorium, dokumenter utstedt av vedkommende myndigheter i hjemstaten eller den seneste oppholdsstaten som viser at disse kravene er oppfylt. Disse myndighetene skal framlegge de nødvendige dokumentene innen to måneder.»

Departementets vurdering

Ettersom dyrehelsepersonelloven ikke inneholder lovhjemmel til å kunne kreve vandelsattest, mener departementet at vilkåret om bekreftelse på god vandel i dyrehelsepersonellforskriften § 5-3 er ugyldig og bør fjernes. Videre er det ikke absolutte krav til vandelsattest etter yrkeskvalifikasjonsdirektivet. Det forutsettes at det gjelder likt for norske borgere. Det legges til grunn at det fortsatt kan kreves bekreftelse på at søkeren ikke har fått tilbakekalt, suspendert eller begrenset autorisasjonen eller retten til å forskrive legemidler.

4.8 Andre bestemmelser

4.8.1 Saksbehandlingstid

Gjeldende rett

Mattilsynet skal bekrefte å ha mottatt søknad om autorisasjon innen en måned og søkeren skal samtidig informeres om eventuelle manglende opplysninger og dokumenter, jf. dyrehelsepersonellforskriften § 5-6. Søknaden skal avgjøres så snart som mulig, og senest tre måneder etter at alle nødvendige dokumenter er fremlagt. For søknad etter kapittel 3 forlenges fristen med en måned. Vedtaket kan påklages etter reglene i forvaltningsloven kapittel VI. Manglende beslutning innen fristene kan også påklages.

For søkere med yrkeskvalifikasjoner fra tredjeland, gjelder de generelle reglene i forvaltningsloven. Etter § 11a skal forvaltningen forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold. Videre skal godkjenningmyndigheten gi et foreløpig svar dersom det forventes at det vil ta uforholdsmessig lang tid før en søknad kan avgjøres, og om mulig angi når svar kan forventes, etter § 11a andre ledd.

Departementets vurdering og forslag

Etter departementets syn vil det i en del tilfeller være vanskelig for Mattilsynet å få nødvendige opplysninger fra personer med yrkeskvalifikasjoner fra tredjeland innen de fristene som er angitt i forskriftens § 5-6.

Det er et prinsipp i yrkeskvalifikasjonsdirektivet at godkjenningmyndighetene skal fatte et vedtak ut fra de opplysninger de har tilgjengelig ved fristens utløp. Det er enklere å ha kortere frister der det er krav til administrativt samarbeid mellom statene og hvor det er lagt opp til at et slikt samarbeid kan skje elektronisk via IMI. Dersom saksbehandlingsfristene gjøres gjeldende overfor søkere med kompetanse fra tredjeland, kan det få uheldige konsekvenser. For eksempel kan Mattilsynet være tvunget til å fatte vedtak om avslag i saker som kunne ført til innvilgelse med lenger saksbehandlingstid. Det kan ta tid å få bekreftet informasjon fra institusjoner i utlandet. I tillegg må det påregnes saksbehandlingstid for universitetets uttalelse i henhold til dyrehelsepersonelloven § 4 tredje ledd. Et avslag som følge av at fristen utløper vil kunne stride imot forvaltningsloven § 17 første ledd, om at saken skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.

Det foreslås at saksbehandlingsfristene i § 5-6 ikke skal gjelde for søknader fra personer med kompetanse fra tredjeland. Søknadene skal imidlertid behandles uten ugrunnet opphold, jf. forvaltningsloven § 11a. Av klarhetshensyn foreslås det at en henvisning tas inn i siste ledd i bestemmelsen (ny § 6-6).

4.8.2 Språkkrav

Gjeldende rett

Det følger av dyrehelsepersonellforskriften § 5-4 at dyrehelsepersonell og seminpersonell som får autorisasjon, eller som skal arbeide midlertidig uten autorisasjon, skal ha de språkkunnskapene som er nødvendige for en forsvarlig yrkesutøvelse. Det er arbeidsgiver og personellet selv som skal vurdere om språkkunnskapene er tilstrekkelige. Språkkravet følger av yrkeskvalifikasjonsdirektivet.

Selv om det ikke språkkrav er et vilkår for autorisasjon, kan Mattilsynet vurdere dyrehelsepersonellens språkkunnskaper opp imot forsvarlig yrkesutøvelse ved tilsyn.

Departementets vurdering

Departementet foreslår at § 5-4 også gjøres gjeldende overfor søkere med kvalifikasjoner fra tredjeland i ny § 6-4. Forslaget innebærer ingen realitetsendring. En generell ulempe med å ikke stille krav om norsk kunnskaper for autorisasjonen er at det kan være vanskelig å forstå at en person har fått autorisasjon, men ikke en reell tilgang til yrket. Samtidig er det ikke et absolutt krav til gode norskkunnskaper for utøvelse av yrkene, forutsatt at yrkesutøvelsen er forsvarlig. Videre kan det være ulikt krav til norskkunnskaper til ulike stillinger. Der det er grunn til å tro at en søker ikke har gode norskkunnskaper, mener departementet søker bør gis veiledning om dette ved innvilgelsen av autorisasjonen.

4.8.3 Bruk av tittel

Det følger av dyrehelsepersonellforskriften § 5-5 at personer som har autorisasjon etter kapittel 2 og 3 i forskriften, kan bruke norsk yrkestittel. Bestemmelsen er en forlengelse av dyrehelsepersonelloven § 16 første ledd.

Personer som har yrkeskvalifikasjoner for tredjeland har rett til å bruke norsk yrkestittel etter loven. For sammenhengens skyld, foreslås det å i tillegg vise til kapittel 5 om autorisasjon fra personer fra tredjeland i forskriften § 5-5 (forslag til ny § 6-5).

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Samlet sett vurderer departementet at forslaget vil gi bedre bruk av innvandreres kompetanse og kunne føre til økt sysselsetting. Følgevirkninger vil kunne være reduserte trygdeutgifter og økte skatteinntekter. Mattilsynet behandler relativt få søknader fra personer med kompetanse fra tredjeland i dag. Den største administrasjonsbyrden antas og knyttes til at Mattilsynet vil plikte å vurdere utligningstiltak der søker ikke oppfyller vilkårene for autorisasjon. Dette vil innebære mer undersøkelsesarbeid, samt en større detaljvurdering av hva søkerne mangler for å få autorisasjon. Det presiseres likevel at plikten til å vurdere om utligningstiltak kan være aktuelt, kun er foreslått å gjelde overfor de ikke-harmoniserte dyrehelseyrkene, jf. forslaget til dyrehelsepersonellforskriften § 5-3. Etersom utligningstiltak kun er etablert for dyrepleiere, antas endringen å ikke utgjøre store konsekvenser. Samtidig er saksbehandlingsbelastningen for vurdering av utligningstiltak foreslått begrenset til å gjelde personer med oppholdstillatelse i Norge. Det vil derfor være begrenset til personer som har en reell tilknytning til Norge. Departementet vurderer på denne bakgrunn at forslaget ikke vil føre til vesentlige administrative og økonomiske konsekvenser.

6 Forskriftsforslag

6.1 Forskrift om dyrepleiere

I forskrift 27. mai 2003 nr. 657 om dyrepleiere gjøres følgende endringer:

§ 2 andre ledd, bokstav a skal lyde:

Autorisasjon som dyrepleier kan også gis:

- a) Den som har utenlandsk eksamen som Mattilsynet anerkjenner som faglig jevngod, eller som kan godtgjøre å ha den nødvendige kyndighet.

6.2 Forskrift om dyrehelsepersonell

I forskrift 19 januar 2009 nr. 77 om rett til å arbeide som dyrehelsepersonell eller seminpersonell etter EØS-avtalen gjøres følgende endringer:

Forskriftstittelen skal lyde:

Forskrift 19. januar 2009 nr. 77 om rett til å arbeide som dyrehelsepersonell eller seminpersonell etter EØS-avtalen mv.

§ 1-1. Formål

Nytt andre ledd skal lyde:

Forskriften skal legge til rette for at personer som har kvalifikasjoner som dyrehelsepersonell og seminpersonell fra stat utenfor EØS (tredjeland) kan utøve sitt yrke i Norge.

§ 1-2. Virkeområde

Nytt fjerde ledd skal lyde:

Forskriften kapittel 5, 6 og 7 gjelder for personer med kvalifikasjoner som dyrehelsepersonell og seminpersonell fra tredjeland, så langt ikke annet er bestemt.

§ 3-1 siste ledd og § 4-1 oppheves.

Nytt kapittel 5 skal lyde:

Kapittel 5. Personer med kvalifikasjoner fra tredjeland

§ 5-1 skal lyde:

§ 5-1. Autorisasjon

Autorisasjon som veterinær kan gis til den som har eksamen fra et tredjeland som anerkjennes som faglig jevngod med norsk utdanning eller kvalifikasjonsbevisene nevnt i vedlegg II, eller som på annen måte kan dokumentere å ha den nødvendige kyndighet.

Autorisasjon som fiskehelsebiolog, dyrepleier og seminpersonell kan gis til den som kan dokumentere å ha nødvendige kvalifikasjoner for å kunne utøve yrket i Norge. Kvalifikasjonsnivåene i vedlegg I skal legges til grunn i vurderingen. § 3-1 andre ledd gjelder tilsvarende.

Gjeldende § 5-2 tas inn i nytt kapittel 5.

Tittelen til § 5-2 skal lyde:

§ 5-2. Autorisasjon på grunnlag av *anerkjent* utdanning fra tredjeland

§ 5-3 skal lyde:

§ 5-3. *Utligningstiltak*

Ved søknad om autorisasjon etter § 5-1 andre ledd, fra person som har oppholdstillatelse i Norge, skal Mattilsynet vurdere om utligningstiltak kan utjevne den vesentlige forskjellen som nevnt i § 3-3 første til tredje ledd. Ved avslag på søknad om autorisasjon, skal Mattilsynet opplyse om mulige utligningstiltak, såfremt slike tiltak anses hensiktsmessig og kan utligne den vesentlige forskjellen.

Gjeldende kapittel 5 blir nytt kapittel 6. Andre bestemmelser.

Gjeldende § 5-3 blir ny § 6-2.

§ 6-2. Dokumentasjon og opplysninger ved søknad om autorisasjon

Første ledd, bokstav c) første punktum skal lyde:

Offentlig bekreftelse på ~~god vandel og på~~ at søkeren ikke har fått tilbakekalt, suspendert eller begrenset autorisasjonen eller retten til å forskrive legemidler.

§ 6-3 skal lyde:

§ 6-3. Dokumentasjon og opplysningskrav for søkere med yrkeskvalifikasjon fra tredjeland

§ 6-2 første ledd bokstav a til c og siste ledd gjelder tilsvarende for søker med yrkeskvalifikasjon fra tredjeland. Bokstav b, siste punktum gjelder likevel ikke.

Mattilsynet kan kreve nødvendig dokumentasjon for å få behandlet søknaden, herunder bevis på statsborgerskap, oppholdstillatelse, og at søkeren innhenter bekreftelse for verifisering av utstedte attester og bevis på kvalifikasjon.

Personer som er innvilget beskyttelse i Norge kan ikke pålegges å ta kontakt med hjemlandets myndigheter dersom dette kan komme i konflikt med deres beskyttelsesbehov.

§ 6-5. Bruk av tittel

Første ledd skal lyde:

Personer som har autorisasjon etter kapittel 2, 3 og 5, kan bruke norsk yrkestittel.

§ 6-6. Behandling av søknad om autorisasjon

Fjerde ledd skal lyde:

For søknader fra personer med yrkeskvalifikasjoner fra tredjeland, gjelder forvaltningsloven § 11a.

Gjeldende kapittel 6 blir nytt kapittel 7. Avsluttende bestemmelser.